

Willem Twee muziek en beeldende kunst 2021 – 2024

I PROFIEL

Inleiding

In dit meerjarenplan schetst *Willem Twee muziek en beeldende kunst* zijn ambitieuze plannen voor de komende vier jaren, van 2021 tot en met 2024. *Willem Twee muziek en beeldende kunst* is in 2017 voortgekomen uit een fusie van W2 Poppodium, Willem II Kunstencluster en Muziekcentrum De Toonzaal. In 2018 zijn daar de analoge klankstudio's aan toegevoegd. Sinds de fusie heeft *Willem Twee* een enorme groeispurt gemaakt. In het Bossche culturele veld is Willem Twee inmiddels een relevante aanbieder van cultuurprogramma's.

Missie en visie van Willem Twee

Willem Twee neemt een unieke plek in het kunstenveld van 's-Hertogenbosch in. Het is de enige plek waar muziek en beeldende kunst niet alleen gepresenteerd maar ook geproduceerd wordt, en juist de productie van muziek, beeldende kunst en alles daartussen in (crossovers zoals geluidkunst, elektronica, lichtkunst et cetera) krijgt de komende jaren meer aandacht. *Willem Twee* onderscheidt zich door de combinatie van muziek en beeldende kunst en voorziet in de behoefte van de maker (als plek waar hij zijn werk kan maken en presenteren) en de bezoeker (als plek waar hij onder één dak van muziek en kunst kan genieten). Deze krachtige combinatie in samenhang met de diverse mogelijkheden in het pand maakt ons ook voor externe partijen en organisaties aantrekkelijk. We zijn ervan overtuigd dat we door het versterken van ons profiel en door het bieden van ruimte voor nog meer samenwerkingsverbanden met andere organisaties onze rol van onmisbare spil in het Bossche en provinciale cultuurleven bevestigen.

Onze kernwaarden zijn: het bieden van ruimte voor experiment en nieuwe ontwikkelingen en samenwerkingen. Het inzetten op kwaliteit en eigengereidheid en doorlopend investeren in en bouwen aan een respectvolle eerlijke relatie met makers en een open, toegankelijke houding naar het publiek.

Door onze kernfunctie van presentatie- en productieplek voor muziek en beeldende kunst de komende jaren uit te bouwen, verankeren en verbinden we de klassieke muziek-, de jazzcultuur, de popcultuur én de beeldende kunst. Hiermee voegen we aan al deze activiteiten waarde, professionaliteit en ontwikkeling toe.

Ons uiteindelijke doel is om op termijn een onderscheidende plek voor muziek en beeldende kunst te zijn waar nieuwe en gerenommeerde makers hun werk produceren en presenteren en waar bezoekers zeven dagen en avonden per week hun weg vinden in het diverse en kwalitatieve aanbod. Dit alles in samenhang met de overige culturele organisaties in Den Bosch en omstreken. Willem Twee wil geen eiland zijn maar een onderdeel van een stedelijk groot overkoepelend geheel dat kunst en cultuur in Den Bosch versterkt, verbindt, verrijkt en onder de aandacht van publiek brengt.

Positie in de culturele infrastructuur

a. Willem Twee in 's-Hertogenbosch

In 's-Hertogenbosch zijn we een relevante speler in het culturele veld. We zoeken nadrukkelijk samenwerking intern, maar ook met externe organisaties om onze kernfunctie als productie en presentatieplek voor kunst en muziek een zo breed mogelijke voedingsbodem te geven. We versterken niet alleen ons eigen profiel maar bieden ook ruimte aan andere culturele organisaties om hun profiel en positie in Den Bosch te versterken. Dat doen we door diverse samenwerkingsverbanden, coproducties en het programmeren op andere plekken.

Samenwerkingen: we werken nauw samen met November Music. Dat doen we door ruimte vrij te maken en het festival een prominente plek in onze programma's te geven. Daarnaast zijn we coulant en ondersteunen we **November Music** waar mogelijk, ook in facilitaire zin. Ook op het gebied van de programmering hebben onze curatoren inbreng in het programma dat in de Willem Twee plaatsvindt. Daarnaast werken we ook samen met de **Verkadefabriek**. Er is over en weer overleg en publieksgroepen die een ruimte willen huren worden naar elkaar verwezen. De samenwerking met Rauwkost bestaat uit het tegen een gereduceerde prijs aanbieden van kantoorruimte, ondersteunen met budget voor de kunstexpo, begeleiding en overleg met de projectleider. **FAQ-festival** is bij ons kind aan huis; ook onder de hoede van November Music (vanaf 2021) zullen we hen ondersteunen met ruimte, programma en pr. Deelname aan events zoals **Monumentendag**, **Popronde**, **Uitlok**, **Bossche Band Battle** staan bij ons ook hoog in het vaandel. We zorgen voor een passend programma, bieden ruimte tegen gereduceerde prijs, delen kennis en ervaring en zetten onze pr en marketingmiddelen in ten gunste van het event. Met het **Grafisch Atelier Den Bosch** is de relatie in opbouw. In 2020 is was er een verkennende samenwerking waarbij er voor het eerst sprake was van een gezamenlijk gerealiseerd project dat bestond uit een tentoonstelling en een werkperiode in het GA voor een viertal kunstenaars. Evaluatie moet nog plaatsvinden maar Willem Twee is erg te spreken over deze samenwerkingsvorm. Ook op andere wijzen zullen samenwerkingsverbanden worden uitgebouwd. Willem Twee werkt samen met **Jeroen Bosch Ziekenhuis** en zet expertise in middels zitting in een kunstcommissie. **AKV|St. Joost** heeft een speciale plek in Willem twee: docenten hebben zitting in het koepeloverleg en begeleiden mede de JAP winnaar. Willem Twee neemt jaarlijks deel aan de Cultour: een kennismaking tour langs een aantal culturele instellingen voor propedeuse studenten, curatoren van Willem Twee presenteren zich op de 'plug in the future' dagen, scouten op eindexposities, nemen zitting in jury en selectiecommissies en bieden ruimte aan derdejaars studenten in Willem Twee en begeleiden hen in het halfjaar durende **Incubate** programma

waarbij ze een bureau opzetten en opdrachten aannemen. Verder maken we het voor culturele instanties mogelijk om binnen Willem Twee voor een gereduceerd tarief te vergaderen en kantoorruimte te huren; hiervoor zetten we een deel van de profileringsgelden in. Zo huren **Rauwkost** en **Kings of Colors** kantoorruimte en zijn er tientallen culturele instanties die met regelmaat een vergaderruimte huren.

Coproducties: op het gebied van co-producties werken we rondom het Beethovenprogramma samen met de **Jazz Werkplaats Den Bosch**. Met het **Grafisch Atelier Den Bosch** zijn stappen gezet om tweejaarlijks een gezamenlijke tentoonstelling of project te realiseren. Om het publieksbereik te vergroten heeft onze pr-afdeling goed lopende afspraken gemaakt met het museumkwartier: met het **Design Museum** rondom gezamenlijke afname van advertenties in het blad Zuiderlucht en aan sommige exposities worden concerten verbonden waarvoor we gezamenlijk pr voeren. Willem Twee was de aanstichter van het jongerenfestival **Rauwkost** en heeft het festival in 2019 verzelfstandigd. We blijven nauw betrokken bij het festival. We zetten niet alleen diverse pr- en marketingmiddelen in maar werken ook inhoudelijk nauw samen. Ook de presentaties in de spiegelzaal van het Grafisch Atelier worden op onze website onder de aandacht gebracht.

Programmering andere podia: Waar mogelijk stemmen we onze programmering af met andere podia waarbij het programma in Willem Twee of op andere locaties in nauwe samenwerking tot stand komt. Zo stellen curatoren van de kunstruimte een expositie samen rondom data en science in **Babel** i.o. van gemeente Den Bosch en een aanzienlijk gedeelte van ons klassieke muziekprogramma vindt plaats in de **Grote Kerk** in Den Bosch. Maar we maken ook ruimte vrij voor andere podia om zich bij ons te presenteren zoals het **Theater aan de Parade** waarmee we de komende jaren in nauwe samenwerking een voorschot gaan nemen op een latere stadsprogrammering door gemeenschappelijke concerten te organiseren.

Ruimte voor nieuwe makers en vernieuwen van aanbod. Talentontwikkeling is bij Willem Twee een groot aandachtspunt. We zetten ons in op het begeleiden en ondersteunen van nieuwe makers en breiden dit programma uit. Met onze talentontwikkelingsprogramma's geven we ruimte aan nieuwe makers zowel uit eigen gelederen als via andere organisaties. Waar nodig laten we 'oude' programma's vervallen om plaats te maken voor nieuwe ideeën en initiatieven. **JAP** (Jheronimus Atelier Prijs van de Gemeente 's-Hertogenbosch). De meest veelbelovende afstudeerder van AKV|St. Joost krijgt een jaar lang een gratis atelier aangeboden en wordt o.a. ondersteund en begeleid door de curator beeldende kunst. Bij onze **On the house**-avonden wordt lokale jonge muzikanten een podium geboden in het poppodium. Vier (eveneens jonge) programmeurs selecteren en programmeren wekelijks deze nieuwe talenten in de kleine zaal van het poppodium. Zij worden opgeleid en begeleid door de hoofdprogrammeur. Het wekelijkse event **Muziek op donderdag** biedt lokale en regionale artiesten van de overige genres een podium in de foyer van de toonzaal. Voor de programmalijn **Solo-expositie voor een veelbelovende jonge kunstenaar**, wordt steeds ondersteuning gezocht bij het Mondriaanfonds. Binnen nu en vier jaar neemt de nieuwe co

curator deze jonge kunstenaar onder haar hoede waardoor er meer aansluiting is met de ontwikkelingen in het huidige discours. Verder worden in de programma's **Jonge makers & ervaren meesters** en **Glashelder** jonge kunstenaars gekoppeld aan gerenommeerde kunstenaars.

b. Willem Twee op regionaal niveau

Ook op regionaal niveau zetten we stappen:

Samenwerkingen. Op muziekgebied wordt er vanuit Willem Twee toonzaal én vanuit de Willem Twee studio's nauw samengewerkt met het **AMPA Conservatorium in Tilburg**. De kunstruimte overlegt regelmatig met hoofd educatie van **De Pont Museum (Tilburg)**. Daarnaast worden het komend jaar kennisuitwisselingen met collegacuratoren **KOP (Breda)**, **Kunstpodium T (Tilburg)**, **Park (Tilburg)** en **Witte Rook (Breda)** georganiseerd. Ook werkt de kunstruimte samen met organisaties zoals het **ekwc**, **AKV/St.Joost** en **diverse andere kunstacademies**. Deze samenwerkingen variëren van het samenstellen van een expositie met werken van artist in residence (**ekwc**) tot het gebruikmaken van wederzijdse ervaring en kennisoverdracht (**Kunstloc**).

Co-producties.

Willem Twee studio's en **Drift** zijn vanaf 2019 een langdurige samenwerking aangegaan met een residentie project waarbij meerdere gerenommeerde artiesten of groepen uit de dance-scene worden uitgenodigd een week in de studio's te werken aan een compositieopdracht die uiteindelijk tijdens de openingsavond van het festival wordt uitgevoerd in de grote zaal van de Vereniging in Nijmegen. Op regionaal niveau hebben de studio's ook een nauw samenwerkingsverband met de **Rockacademie** en het **AMPA conservatorium** in Tilburg. In een intensieve samenwerking met **November Music** organiseert Willem Twee studio's tijdens November Music de residenceplekken elektronische muziek voor het festival. Bovendien wordt vanaf 2021 het **FAQ-festival** overgenomen door November Music, zodat de exposure van het festival kan doorgroeien.

Ruimte voor nieuwe makers. Op regionaal niveau bieden we ruimte voor nieuwe makers door **TalentHub (MusicHub)** i.s.m. elf andere podia in Brabant. Jonge makers uit Brabant worden gefaciliteerd en ondersteund door muziekprogrammeurs en de curator beeldende kunst. Daarnaast presenteren wij jaarlijks de jonge laureaten van het **Prinses Christina Concours** aan een kritisch publiek. Tot slot worden de meest getalenteerde en door ons geselecteerde masterstudenten van het **AMPA Conservatorium** de kans geboden zich te presenteren in een van onze lunchconcerten.

c. Willem Twee op nationaal en internationaal niveau

Samenwerkingen. Op nationaal en internationaal niveau zijn vooral de Willem Twee studio's actief. Hierbij wordt er intensief samengewerkt en bieden de studio's ruimte aan initiatieven zoals: **EMC Stockholm**, **Uni der Künste in Essen**, **ADE (Amsterdam Dance Event)**, **Drift Nijmegen**, **het Koninklijk Conservatorium Den Haag**, **ArtEZ Hogeschool voor de kunsten (oost-nederland)** en **de HKU te Utrecht**. Het internationale netwerk wordt dit jaar sterk uitgebreid met studio's in **Belgrado** en **Athene** zodat de mobiliteit van onze **Artists in Residence** vergroot kan worden. Ook de kunstruimte heeft

regelmatig werken in bruikleen van grote musea. Dat kan alleen als er sprake is van een vertrouwensband. Er zijn goede banden met o.a **SMAK Gent, M HK Antwerpen en de Rabobank Kunstcollectie**. De ontwikkeling van onze internationale activiteiten willen we op langere termijn vormgeven en uit laten groeien van lokaal-regionaal niveau tot een nationaal en internationaal niveau met de programma's en activiteiten van Willem Twee in samenwerking met andere organisaties.

Ruimte voor nieuwe makers.

We hechten veel waarde aan de continuïteit van het landelijke evenement de **Popronde** waarbij jonge bands zich een avond lang in Den Bosch presenteren. Het is het enige event waar lokale talenten hun 'stem' kunnen laten horen en zo kunnen uitgroeien naar een meer nationaal en vervolgens internationaal niveau. We bieden jaarlijks plek aan de **Bossche Band Battle** die van belang is voor de (boven)lokale muzikmakers. Tot slot worden binnen de **Dutch Classical Talent Award** veelbelovende jonge musici een professionele plek geboden om zich aan het publiek te presenteren. Tot slot is de huidige ontwikkeling van onze **Artist in Residence-plekken** een typisch internationale aangelegenheid. De afgelopen jaren kwamen Artists in Residence uit meer dan twintig landen naar de Willem Twee studio's. Dat wordt de komende jaren verder uitgebouwd en gefundeerd in een jaarlijkse periode van drie maanden waar deze makers bij Willem Twee terecht kunnen.

doelgroepen van de organisatie

Willem Twee heeft een duidelijk profiel: muziek en beeldende kunst. In principe worden binnen de programma's van Willem Twee alle leeftijden bediend. Met de twee disciplines bestrijken we een groot veld: van jazz tot klassiek, van pop tot elektronisch, van meester/gezel exposities tot World Press Photo tentoonstelling. Het resultaat daarvan is een breed georiënteerd publiek. In 2019 trok Willem Twee 57.756 bezoekers (24.175 bezoekers méér dan de nog niet gefuseerde instellingen in 2016 tezamen). Daarnaast is onze doelgroep niet alleen het publiek (presenteren) maar richten we ons steeds meer ook op de makers (produceren). We onderscheiden daarin de volgende kern doelgroepen: doorgewinterde liefhebbers en makers van muziek en kunst, nieuwsgierige, nieuwe makers en bezoekers met een interesse in muziek en kunst en leergierige bezoekers en makers met een behoefte aan verdieping en kennis (cursussen, kunstlezingen en rondleidingen).

Publieksbereik

De leeftijden variëren al naar gelang het event waar iemand voor kiest. Poppodium: het (dance) programma van 'On the house' in het poppodium richt zich met name op jonge bezoekers van 18 tot 35 jaar. Het programma van 'Ik Willem' is de meer harde tech-house en richt zich op de iets oudere bezoeker tussen de 25 en 40 jaar. De stevige en vaak gevestigde bands trekken publiek van 30 tot 65 jaar. De grote events zoals 'Rewind' 'Zoete zin' zijn gericht op de 25 tot 40-jarigen en veel van de coverbandoptredens en metal richten zich op een gemêleerd publiek van 35 tot 65 jaar. Toonzaal: in de toonzaal bestaat het publiek wat de klassieke concerten bezoekt uit een trouwe schare 'fans' tussen de 40 en 80 jaar. Voor de diverse lunchconcerten loopt de leeftijd uiteen van 35 tot 80 jaar. De dansfeesten met dj en de jazzconcerten trekken publiek van ± 35 - 60 jaar; de muziek-op-

donderdagavonden trekken een wat jonger publiek van 20 – 50 jaar. Studio's: in de studio's zijn het vooral de mid-career makers van 30 tot 50 jaar die het experiment opzoeken. Kunstruimte: In de kunstruimte hebben de bezoekers van de grote tentoonstellingen en op de 1^e verdieping en kunstlezingen een gemiddelde leeftijd van 45-65 jaar. Bij de meer experimentele tentoonstellingen en solotentoonstellingen komt er minder publiek maar is de gemiddelde leeftijd lager: gemiddeld tussen de 25-40 jaar. Het schoolbezoek tijdens World Press Photo tentoonstellingen van 16 tot 25 jaar trekt de gemiddelde leeftijd wat omlaag.

II AMBITIES EN ACTIVITEITENPLAN

1. Wat verandert er? Ambities 2021-2024

'for the times, they are a changing'

Wij hechten veel waarde aan de kruisbestuivingen van diverse onderdelen in huis en daarbuiten met andere organisaties die onze onderscheidende eigenschappen versterken. Cross-overs staan daarom bij Willem Twee hoog in het vaandel. Nu we sinds de fusie in 2017 goed op elkaar ingespeeld zijn, kunnen we nóg meer kruisverbanden leggen en interdisciplinaire combinaties en diagonale programmering mogelijk maken. We breiden de cross-overs tussen muziek en beeldende kunst uit en geven deze een nog krachtiger gestalte.

Uitbreiding met werkplaats/productiefunctie: Een belangrijke verandering in de ontwikkeling van Willem Twee gaat de komende jaren het volgende zijn: tot op heden was Willem Twee met zo'n driehonderd concerten en dertig exposities vooral een presentatie-instelling. Daar wordt de komende jaren een expliciete werkplaats/productiefunctie aan toegevoegd. De laatste jaren werden incidenteel producties begeleid door onze talent-ontwikkelingstrajecten. **Binnen nu en vier jaar wordt de presentatiefunctie van Willem Twee uitgebreid met een relevant Artist in Residence/werkplaats programma dat in eerste instantie vooral vanuit de Willem Twee studio's wordt vormgegeven.**

Muziek en beeldende kunst in Willem Twee: professionaliseringsslag. Willem Twee kunstruimte is een platform en presentatieplek voor beeldende kunst met een multidisciplinair karakter. Talentontwikkeling vormt een belangrijk onderdeel van de programmering. We bieden kunstenaars een dynamische plek waar hun werk wordt gepresenteerd aan een zo groot mogelijk publiek. De curator en assistent curator werken regelmatig samen met andere kunstinstituten, musea, gastcuratoren en tentoonstellingsmakers. We stimuleren samenwerkingsverbanden met een multidisciplinair karakter en er is extra aandacht voor jonge en vernieuwende kunst. Om gerenommeerde kunstenaars aan *Willem Twee* te verbinden is professionaliteit nodig. Ook de muziekprogrammering is erop gericht om ieder event een beleving te laten zijn. Muziekprogramma's en de beeldende kunstexposities kunnen elkaar daarin versterken, ten faveure van de beleving. Aan de basis daarvan ligt een gedegen en goede professionele organisatie. We komen tot de conclusie dat de afgelopen jaren heel veel is gelukt maar dat de grenzen van de mogelijkheden zijn overschreden. Op onderdelen zijn er te weinig uren beschikbaar, de geluids- en lichtapparatuur van zowel poppodium als Toonzaal zijn aan sterk aan vervanging toe (om de haverklap valt er iets uit), diverse geledingen van het personeel moeten beter worden opgeleid en begeleid binnen hun vakgebied. **Binnen nu en vier jaar zijn financiële investeringen in de technische middelen (geluid, licht en video) nodig, maar wordt ook geïnvesteerd in opleiding en training om deze beleving optimaal tot zijn recht te laten komen. Personeel én middelen worden ge-upgrade naar de**

maatstaven die de bezoeker en maker vragen voor de uitvoering van de producties (zie ook paragraaf over financiën)

Poppodium: heldere lijnen in de programmering. Muziek wordt bij Willem Twee op vijf podia uitgevoerd, op twee locaties. In het poppodium wordt overwegend de 'hardere' muziek uitgevoerd, zoals metal, hardrock, punk(rock) en hardcore. Wekelijks worden twee tot drie shows geprogrammeerd. **Binnen nu en vier jaar krijgt de nachtprogrammering op zaterdag en (incidenteel) op vrijdag een duidelijker profiel met een juiste balans tussen dance (focus op dj) en dans (focus op bezoeker), tussen uitdaging en behagen.**

Toonzaal: accentverschuiving. In de Toonzaal ligt het accent vooral op jazz, klassiek-hedendaags en elektronische muziek. Er is plaats voor lokaal muziek- en componeertalent. Per seizoen worden enkele concerten met oude muziek geprogrammeerd. Hiermee bedient Willem Twee zijn publiek op muziek die buiten het geijkte repertoire (veelal klassiek-romantisch) van de meeste concertzalen ligt. **Binnen nu en vier jaar komt naast de klassieke programmering nog meer een nadruk te liggen op actuele muziek: werken van componisten die vandaag tot de grote componisten horen, maar die tegelijkertijd bij het grote publiek (nog) onbekend zijn.**

Cross-overs tussen de zalen. De concertpraktijk binnen het poppodium en binnen de Toonzaal heeft een tamelijk vast karakter: de klassieke en jazzconcerten in de Toonzaal en de pop en dans/danceconcerten in het poppodium. De afgelopen jaren is er een programma ontwikkeld in de foyer van de Toonzaal ('Muziek op donderdag') dat niet binnen de normale begrenzing van de programmering past. Daar komt nu echt een nieuw en ander publiek binnen. En het is dit vertrekpunt dat we willen uitrollen in de hele programmering. **Binnen nu en vier jaar gaat Willem Twee actief op zoek naar manieren om via cross-overs het poppubliek te laten kennismaken met jazz, klassiek en actueel en de liefhebbers van jazz en klassiek in te wijden in de wereld van elektronische muziek en de pop. Dit doen we door concerten op andere plekken binnen onze panden te organiseren dan gebruikelijk.**

Ontwikkeling Willem Twee studio's: In 2018 werden de Willem Twee studio's officieel geopend. Mede dankzij de steun van de Gemeente Den Bosch en Brabant C kon deze bijzondere plek voor de productie van (elektronische) muziek worden gecreëerd. De apparatuur die hier staat opgesteld beslaat een belangrijk deel van de historie van de elektronische muziek van de jaren vijftig tot en met de jaren tachtig. Kunstenaars en muzikanten werken onder begeleiding aan muzikale projecten en concepten waarin geluid een eminente rol speelt. De studio's zijn ook een ruimte om gelijkgestemde collega's te ontmoeten en vormen een aanvulling voor alle muziek en beeldende kunst. **Binnen nu en vier jaar breiden we de studio's verder uit, vindt een bestendinging van de organisatie plaats, wordt het AIR-programma daarin ten uitvoer gebracht en zijn de studio's voor tweederde solvabel in 2024 (zie voor nadere uitwerking beleidsplan studio's).**

Beeldende kunst in regionaal en landelijk perspectief: de afgelopen jaren is het fundament van de beeldende kunst middels de exposities die we realiseren behoorlijk neergezet. De directe omgeving heeft Willem Twee leren kennen als een boeiende en vernieuwende plek waar de kwaliteit van de exposities een steeds hoger vlucht neemt. Deze tendens willen we de komende jaren voortzetten en uitbreiden. **De komende vier jaren gaan we ervoor zorgen dat Willem Twee met enige regelmaat ook landelijke aandacht genereert met haar beeldende kunst activiteiten.**

Kunst, muziek en educatie: door te leren over kunst, door te zien hoe dingen worden gemaakt, door te leren begrijpen waarom iets is zoals het is leer je muziek en kunst waarderen. De verdieping die met educatie en publieksactiviteiten kan worden aangewakkerd is naar ons inzien van groot belang. **Daarom zetten wij niet alleen onze (publieks) activiteiten op educatief vlak voort maar breiden we ze de komende jaren ook uit; zowel binnen de beeldende kunst als binnen de muziek.**

2. De activiteiten die we uitvoeren om onze doelen te behalen

Onze doelen willen we behalen door de volgende activiteiten uit te voeren in de komende vier jaren:

Opbouw van Werkplaats/Artist in Residenceprogramma (AIR) en de Willem Twee studio's. De werkplaats elektronische muziek is voor alle makers toegankelijk. De spil hierin wordt gevormd door de Willem Twee studio's. Onder begeleiding van coaches en gespecialiseerde technici werken muziek-producenten, componisten en kunstenaars aan een eigen productie. Een uitgebreide strategie van de studio's wordt beschreven in een apart beleidsplan. Het boeiende aan de Willem Twee Werkplaats / Artist in Residenties is het volgende: het blijkt dat binnen artiesten binnen de elektronische muziek al snel de grenzen opzoeken richting geluidkunst en beeldende kunst. En uitgerekend daaraan kunnen wij bijdragen door de kennis die wij op de verschillende deelgebieden in huis hebben. Wij zien dus een Werkplaats/Artist in Residence-programma voor ons waarbij diverse vertrekpunten vanuit zowel de muziek als vanuit de beeldende kunst denkbaar en mogelijk zijn. En het zijn juist deze cross-overs die het interessant en aanvullend op de bestaande AIR's maken.

Met ons Artist in Residence programma sluiten we aan bij AIR Brabant en vormen we de 13e werkplaats, en de eerste, die vooral toegesneden is op (elektronische) muziek. Er worden hiervoor drie vaste slaapplekken gerealiseerd zodat het voor residents mogelijk is om voor een langere tijd dichtbij de studio's te verblijven. De artists in Residence, die door het ADE zijn ingebracht, worden door het ADE geprogrammeerd tijdens hun jaarlijkse event in Amsterdam. Willem Twee studio's en Drift zijn vanaf 2019 een langdurige samenwerking aan gegaan met een residentie project waarbij meerdere gerenommeerde artiesten of groepen uit de dance-scene worden uitgenodigd een week in de studio's te werken aan een compositieopdracht die uiteindelijk tijdens de openingsavond van het festival wordt uitgevoerd in de grote zaal van de Vereniging in Nijmegen. In een intensieve

samenwerking met November Music - het landelijke topfestival voor actuele muziek - organiseert Willem Twee studio's tijdens November Music de residenceplekken elektronische muziek voor het festival. Binnen de eigen programmering van Willem Twee muziek en beeldende kunst is volop mogelijkheid om de resultaten van de residencies over het voetlicht te brengen in het maandelijkse dance-event 'IkWillem'. In internationaal verband bouwt Willem Twee het netwerk van studio's uit met residentieplekken in Stockholm, Athene en Belgrado. De Artists in Residence die zich aanmelden met een meer beeldende kunst gerichte vraag bieden we een atelier of studio, een presentatieruimte en onderdak voor een afgemeten periode. We voeren actief beleid op dit programma door het werven van kandidaten, het organiseren van de planning en het onderzoeken van de mogelijkheden op het gebied van honorarium of werkbeurs. De werkzaamheden van de AIR leiden tot een eindpresentatie, bijvoorbeeld in de vorm van een publicatie, publiekspresentatie, concert of film, waarbij indien gewenst een schrijver of curator betrokken wordt. De AIR's zijn de ambassadeurs van Willem Twee. Het AIR-programma van Willem Twee volgt de richtlijnen van het Mondriaanfonds voor kunstenaarshonoraria. Willem Twee biedt ook werk- en verblijfsruimte voor AIR's die door culturele collega-organisaties worden uitgenodigd. Daarmee versterken we het Bossche klimaat voor professionele AIR's en versterken we de onderlinge relatie met andere organisaties.

Concertprogramma: net zoals vorige jaren organiseren we ongeveer 120 concerten en evenementen in het poppodium en 150 concerten en evenementen in de Toonzaal. De programmeurs van deze concerten krijgen de expliciete opdracht om de inhoudelijke bijstellingen zoals we ons die hebben voorgenomen door te voeren. Zo krijgt de verschuiving van klassiek naar actueel een gevolg, wordt een maandelijkse dance-night georganiseerd onder de naam 'IkWillem', wordt de balans tussen dans en dance opnieuw vormgegeven, vinden er veel meer concerten plaats op de niet gebruikelijke plek (jazz- en hedendaags óók in het poppodium, akoestische popconcerten in de Toonzaal, koorconcerten in de kunstruimte, enzovoorts) en worden de programmeurs hierin begeleid. Zo hopen we een breder publiek te ontwikkelen voor alles wat we programmeren.

Dance-event. Het elektronische genre verdelen we onder in dance-events en concertevents. Voor de elektronisch georiënteerde concerten is er de ambitie om een belangrijke, zo niet de belangrijkste speler van Brabant te worden op het gebied van live concerten op elektronische leest geschoeid. De komende jaren zal elke maand één dance-event plaatsvinden op de gehele benedenverdieping van de Willem Twee fabriek waarbij de nadruk zal liggen op dansbare elektronische muziek. Er wordt daarbij regelmatig een (live stream) link gelegd met de Willem Twee studio's.

Educatie en publieksparticipatie. In het afgelopen jaar zijn we gestart met de lezingencyclus 'Kijken naar de kunst van nu, verwantschappen'. De lezinggever (Marie Jose Eijkemans, hoofd educatie bij Museum De Pont) neemt werken uit de huidige expositie als uitgangspunt en plaatst deze in een kunsthistorische context waarbij er ook steeds een kijkoefening in de expositie is opgenomen. De komende jaren gaan we ons daarnaast meer inzetten op het uitbreiden van publieksparticipatie door

de expertise van educators en mediators van Fontys hogeschool, Tilburg en Radboud universiteit Nijmegen bij onze activiteiten te betrekken. Ook gaan we het komend jaar onderzoeken hoe we een educatieaanbod in samenwerking met Babel kunnen realiseren. Volgende stap is onderzoeken hoe we het cultuuraanbod duurzaam kunnen toepassen in onze organisatie. Ook de cursussen en workshops die we in de Willem Twee studio's organiseren zijn van belang voor de verdere opbouw van de studio's. Daarmee creëren we nieuwe liefhebbers en kenners en zijn zij degenen die straks de studio's weer gaan gebruiken als maker. Tot slot wordt een lessenreeks 'klassiek voor de popliefhebber' ontwikkeld waarmee we proberen te bewerkstelligen dat meer mensen naar de klassieke en hedendaagse muziekuitvoeringen gaan.

Cross-overs en impulsen. Geen enkele culturele uiting staat op zichzelf. Met het samenstellen van de expositie in Babel in het kader van de Data Week, slaat Willem Twee een nieuwe weg in. Het uitbreiden van kennis en kunde op dit gebied geeft een nieuwe impuls aan het echelon van de kunstruimte. Daarnaast is in 2020 ook het startsein gegeven van een samenwerking met Ine Gevers (Im)possible Bodies die i.o.v. gemeente Den Bosch een overkoepelende expositie op diverse plekken in Den Bosch organiseert en samenstelt in het kader van de Data Week. Willem Twee maakt plaats voor nieuwe initiatieven en sluit aan bij dit initiatief. Met betrekking tot de muziek is voor vrijwel elke muziekstroming een deskundige programmeur actief. De programmeurs komen met vaste regelmaat (mét de curatoren van de kunstruimte) samen om de synergie tussen de verschillende podia en stromingen binnen Willem Twee gestalte te geven. Voorbeelden op dit gebied zijn: het Beethovenweekend ter gelegenheid van zijn 250-ste sterfdag in 2020, November Music, Ten Holts Canto Ostinato in het poppodium, koren in de kunstruimte, semi-akoestische popmuziek in de toonzaal, kunstexpo van een muzikant in de spiegelzaal, een klassiek saxofoonkwartet in de kunstruimte, een klavecijnist als voorprogramma van een symfonische rockband in het poppodium, kunstexpo in de foyer van de toonzaal etc.

De wens om regionaal én landelijk zichtbaar te zijn wordt als volgt invulling gegeven. In 2019 is het jaarlijkse programma 'Homerun' in gang gezet, speciaal voor Brabantse kunstenaars die via een open call hun werk inzenden. De opmaat van de groepsexpositie is een sleutelwerk uit de Nederlandse kunstcollectie waardoor de kunstenaars zich laten inspireren. Het spits werd in 2019 afgebeten door kunstenaar Marc Mulders en in 2020 zal een werk uit de Rabobank Kunstcollectie van de spraakmakende kunstenaar Charlotte Schleiffert het sleutelwerk zijn. We gaan kijken of we dit programma naar andere steden in Brabant kunnen uitbreiden.

Den Bosch heeft een kwalitatief hoogwaardig en eigenzinnig kunstenveld, dat op regelmatige basis deel uitmaakt van de programmering. Willem Twee vangt de leemte op die veroorzaakt werd door de beëindiging van Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch door op regelmatige basisruimte te bieden aan gerenommeerde kunstenaars. Binnen nu en vier jaar wordt een grootscheepse oeuvre expositie vormgegeven rondom J.C.J. van der Heijden. En zo geven we met regelmaat landelijk bekende kunstenaars zinvolle aandacht.

Daarnaast is er aandacht voor de ervaren kunstenaar: Een nieuw initiatief afkomstig uit Willem Twee waarbij middels de Bianca Tangande prijs het gedachtengoed rondom het kunstenaarschap van Bianca geëerd wordt en het doorzettingsvermogen en daadkracht van de ervaren kunstenaar wordt beloond. Daarnaast daagt de prijs de ervaren meester uit tot samenwerking met een jonge maker.

3. De manier waarop de activiteiten een invulling zijn van de gemeentelijke doelstellingen

De activiteiten van Willem Twee sluiten voor een flink gedeelte naadloos aan op de beleidslijnen en speerpunten van de gemeentelijke doelstellingen. Hieronder wordt samengevat op welke speerpunten van de gemeente we activiteiten ontplooiën.

Versterken van het profiel

- Willem Twee is de voedingsbron en speelplek van diverse muziekfestivals: November Music, de Bossche Band Battle, de Popronde, Jazz in Duketown, FAQ festival, Rauwkost en het Internationaal Vocalistenconcorso;
- We bieden plek aan Bossche gezelschappen als Capella Pratensis, het Top 2000 orkest, het Pieter Bast Quintet, de Bossche Jazzsessie en de Jazz Werkplaats en vele bands;
- We versterken de aantrekkingskracht van het Design museum door met regelmaat concertprogramma's te koppelen aan exposities van het museum;
- We ontwikkelen co-producties met zowel lokale makers (Eva van Pelt, Albert van Abbe) als festivals (November Music, Rauwkost en FAQ);
- We werken samen op marketing en communicatiegebied met diverse partners in de stad (Design Museum, Jazz in Duketown, Theater aan de Parade, Cultuurstad van het zuiden, Rauwkost);
- We stemmen de programmering af met Theater aan de Parade, Verkadefabriek, en Jazz in Duketown, Brouwers aan de Vaart, Plein 79 en het Bevrijdingsfestival;
- Nieuwe makers binnen de festivals vinden bij Willem Twee de plek waar ze terecht kunnen, geholpen worden door professionals waar nodig, waar onderdak wordt geboden en ruimte is voor elk denkbaar experiment op gebied van muziek en beeldende kunst en alles daar tussenin.
- We ontwikkelen internationale activiteiten met vooral de studio's in een uitwisseling met Essen en Stockholm en met de festival ADE en Drift;
- We ontwikkelen een uitgebreid Artist in Residence programma en bieden hen onderdak, kennis, ruimte voor experiment, begeleiding waar nodig en een groot netwerk;
- In het museumkwartier werken we met regelmaat samen met het Designmuseum om het publieksbereik te vergroten en om de inhoud van de expositie een extra dimensie te geven met muziek en/of een lezing in de Toonzaal;

Vernieuwen van het aanbod

- Naast presentatie-instelling is Willem Twee nadrukkelijk ook een productie-instelling die ondersteunt en initieert in de ontwikkeling van visuele kunsten, van muziek en cross-overs van beeldende kunst en muziek;
- Willem Twee biedt ruimte en deskundigheid aan aan Artists in Residence die in de Willem Twee studio's met klankbeelden en elektronische muziek aan de slag gaan. De resultaten daarvan worden vervolgens aan publiek gepresenteerd. Hierbij wordt nadrukkelijk gezocht naar een combinatie van muziek, beeldende kunst en technologie. (Een goed voorbeeld vormt de expositie van multimediamaker Albert van Abbe in de kunstruimte). Willem Twee werkt bovendien samen met het EKWC en andere (Bossche) culturele instellingen om in gezamenlijkheid een krachtig platform te vormen voor jong talent;
- Op het gebied van urban arts werkt Willem Twee intensief samen met de street-art kunstenaars van *Kings of Colors*, die hun kantoor hebben in de Willem Twee fabriek, en de organisatie van het *Rauwkost* jongerenfestival waarin jonge urban talenten een podium geboden wordt. Acht keer per jaar vindt de bijzondere dansavond *IkWillem* plaats, vooral gericht op jongeren, nauw aansluitend bij de moderne (elektronische) muziekgenres. Willem Twee levert daarnaast een belangrijke inhoudelijke bijdrage aan festival *(Im)Possible Bodies* dat onderdeel uitmaakt van de *Bossche Dataweek*.

Verbinden van mensen

- Nieuw publiek vergroten we o.a. door jaarlijks 2.000 leerlingen van het voortgezet onderwijs te ontvangen tijdens de World Press tentoonstelling voor een educatief project;
- We bieden de amateurkunsten een presentatieplek. Talloze voorstellingen, festivalachtige manifestaties en presentaties vinden bij Willem Twee een geschikte plek om naar buiten te treden. Waar we kunnen helpen we omdat we weten hoe belangrijk het is om op een professionele plek je kunsten te kunnen tonen;
- We verbeteren de doorstroom van amateur naar professional door talloze bands en bandjes een podium en een oefenplek te bieden. Ook de programmeurs van die avonden (on the house) zijn in principe nog onervaren en leren al doende het vak;
- Met de gratis toegankelijke 'On the house'-avonden in het poppodium en de 'muziek op donderdag'-avonden in de Toonzaal verlagen we sterk de drempel voor de muziekliefhebbers én maken we het voor mensen met een kleine beurs mogelijk om wekelijks van live-muziek te genieten. Dat geldt ook voor de veertiendaagse lunchconcerten (5 euro) waar we vooral de klassieke liefhebber die mogelijkheid bieden.
- Willem Twee maakt deel uit van de jaarlijkse *Uitlokdag van Babel* en organiseert in dat kader op al zijn locaties (poppodium, kunstruimte, concertzaal en studio's) rondleidingen en presentaties;
- Willem Twee biedt de beste studenten van het Fontys conservatorium tweewekelijks een podium om zich te profileren tijdens een lunchconcert en tijdens de Fontys Toonzaal Chamber Music Contest waarin ensembles zijn presenteren aan het publiek;

- Door de integrale programmering van Willem Twee (alle concerten worden in samenhang geprogrammeerd en afgestemd) zijn we in staat een heel divers en breed publiek te trekken;
- Het gezamenlijk optrekken met de andere culturele instanties in de campagne Cultuurstad van het Zuiden versterkt de samenhang van die Bossche cultuur. Zo kunnen we af en toe ook eens landelijk aandacht genereren voor wat we doen in 's-Hertogenbosch;
- Met het Theater aan de Parade zijn de eerste stappen gezet in de richting van een gezamenlijke programmering. We organiseren de lunchconcerten gezamenlijk en een groot gedeelte van de popconcerten. Deze stappen zijn de eerste in de richting van een beter afgestemde stads-programmering.

III MONITORING

Ontwikkeling van de organisatie en de activiteiten

Willem Twee is actief op vele gebieden. Om in dat amalgaam aan activiteiten enige duidelijkheid te scheppen volgen we de volgende onderwerpen: muziekprogrammering, beeldende kunstprogrammering, activiteiten Willem Twee studio's en verhuringen.

a. Muziekprogrammering

Willem Twee programmeert zo'n 280 concerten in het poppodium en de Toonzaal. Zo'n veertien verschillende programmeurs dragen zorg voor dit totaalprogramma. Ieder brengt zijn eigen kennis en netwerk in en is verantwoordelijk voor de gang van zaken voor het zelf georganiseerde concert. Daardoor is de betrokkenheid groot en voelt eenieder zich sterk verantwoordelijk voor het slagen van het evenement. Verder is het een vertrekpunt dat we waar mogelijk samenwerken met de andere instellingen, festivals en gezelschappen uit de eigen omgeving.

De programmering van het poppodium kent de volgende uitgangspunten:

- we organiseren 80 grote zaalconcerten en 40 kleine zaal concerten.
- We bieden ruimte aan bands die kunnen doorgroeien naar het grote circuit, aan aanstormend talent, vaak lokaal georiënteerd of opererend in een niche (underground), aan bands die zowel inhoudelijk als financieel interessant zijn en aan gearriveerde artiesten die een voorbeeldfunctie vervullen voor de nieuwe aanwas;
- Iedere vrijdag organiseren we 'on the house', een gratis toegankelijke avond waarin lokale dj's en bands zich presenteren voor een publiek;
- Iedere zaterdag presenteren we een dans of een danceprogramma;
- Een keer in de maand vindt 'IkWillem' plaats: een dancenight waar ook de Willem Twee studio's toeleverancier voor zijn;
- Waar mogelijk wordt in de Toonzaal ook een popprogramma gepresenteerd dat daar past.

In de Toonzaal wordt kleinschalige muziek gepresenteerd die goed tot zijn recht komt in een akoestische omgeving. De Toonzaal is het stedelijke podium voor kleinschalige, niet commerciële actuele, klassieke en jazzmuziek met een onderscheidende programmering voor een divers en geïnteresseerd publiek. De komende jaren groeien we naar de programmering van de Concertzaal bestaat uit: 30 concerten actuele muziek (waaronder FAQLabs), 16 concerten klassiek, 4 concerten divers, 16 lunchconcerten klassiek, 16 lunchconcerten divers, 40 jazzconcerten/sessies/café's en 34 concerten 'muziek op donderdag'. Algemene uitgangspunten voor de programmeurs zijn:

- Werk samen met de andere programmeurs en zoek verbanden en samenwerkingen in gemeenschappelijke programma's;

- Zoek mogelijkheden om programma's ook in het poppodium te presenteren;
- Alle programmeurs zijn gastheer in het door henzelf bedachte programma.

b. Beeldende kunstprogrammering

Met de beeldende kunst zet Willem Twee in op artistiek-inhoudelijke relevantie en actualiteit. De komende jaren wordt het focus verlegd naar een iets kleiner aantal kerntentoonstellingen, die inhoudelijk verder uitgediept worden en waarmee we ons in het veld en bij het publiek beter kunnen onderscheiden. De tentoonstellingen in de Kunstruimte zijn gericht op vernieuwende kunst van bijzondere artistieke kwaliteit en nieuwe makers. De komende jaren worden de volgende activiteiten gerealiseerd: 7 exposities in de Kunstruimte, 12 exposities in de Spiegelzaal, 12 exposities in de Spiegelzaal van huisgenoten, 12 exposities in de Etalage van huisgenoten, 8 kunstlezingen, 20 rondleidingen en 4 overige activiteiten georganiseerd. Met de tentoonstellingen van een korte doorlooptijd in de Spiegelzaal spelen we in op de actualiteit. Hier wordt ruimte gegeven aan nog niet-gevestigde kunstenaars. Daarnaast biedt de Spiegelzaal ruimte aan kunstenaars uit de stad en regio. Algemene vertrekpunten voor de inhoud van de exposities zijn:

- Samenwerking met culturele instellingen in de stad en in eigen huis (waar mogelijk nauwe samenwerking met het Grafisch Atelier, ook in de Artist in Residence-plekken van de organisatie)
- Lokaal/regionaal georiënteerde exposities afwisselen met prominente exposities die landelijke aandacht trekken;
- De komende jaren een oeuvre-expositie van JCJ van der Heijden vormgeven;
- Jaarlijkse invulling van het programma 'Homerun' waar het werk van één prominent kunstenaar vertrekpunt is voor andere kunstenaars die zich daardoor laten inspireren;
- Realisatie van een jaarlijkse World Press Photo onder eigen verantwoordelijkheid met allerlei nevenactiviteiten die een groot publiek trekken.

c. Willem Twee studio's activiteiten

De Willem Twee studio's ondernemen allerlei verschillende activiteiten. De meest prominente ontwikkeling is de opbouw van een Artist in Residence-programma waarvoor drie maanden per jaar studiotijd wordt ingeruimd. De opbouw van het internationale netwerk is daar ook een voedingsbron voor. De ontwikkelingen die voor het geheel gaan plaatsvinden in de komende vier jaren zijn geschetst in een uitgebreid apart beleidsplan. Zie daar voor de details en onderbouwing. De activiteiten zijn als volgt samengevat:

- Workshops: 10 zaterdagen 'leren werken in de studio's' en 4 reeksen van 8 avonden verdiepingsworkshops;
- Studenteneducatie: 10 kennismakingsdagen voor studenten, 60 curriculumgebonden lesuren;
- Artist in Residenceplekken: opbouwend aantal weken voor werkzaamheden van Artists in Residence: in 2021 - 9 weken, 2022 - 15 weken, 2023 - 21 weken en in 2024 - 24 weken. De kunstenaars verblijven gemiddeld een periode van drie weken;

- Jong Talent: gemiddeld worden 2 jonge talenten per jaar begeleid en gecoached in de studio's binnen het programma van Music-hub Brabant.

d. Verhuringen

De verhuringen spelen een belangrijke rol binnen Willem Twee. Ze zorgen voor publiek overdag, voor omzet, voor inhoud, voor betrokkenheid van culturele instanties, voor samenhang et cetera. De kengetallen zijn als volgt:

- Oefenruimtes: 160 verhuringen per jaar;
- Vergaderkamers en zalen: groeiend aantal verhuringen van 500 in 2021 tot 700 in 2024;
- Studio's groeiend aantal verhuringen van 160 in 2021 tot 600 in 2024;
- Kantoorruimtes aan culturele instanties: 4 verschillende verhuringen per jaar

e. Publieksbereik

Het publieksbereik van de afgelopen jaren steeg sterk van 33.000 bezoekers in 2016 naar 57.000 bezoekers in 2019. We verwachten de komende jaren een consolidatie en een lichte stijging van dit aantal. Daarnaast hadden we nog 13.000 bezoekers voor de verhuringen van zalen en vergaderkamers. Voor de activiteiten van de studio's is het aantal bezoekers in het betreffende beleidsplan precies weergegeven. Al met al streven we ernaar om in 2024 65.000 bezoekers naar onze activiteiten te trekken.

IV FINANCIËLE EN ORGANISATORISCHE ONDERBOUWING

1. Organisatie

De medewerkers van Willem Twee vormen een daadkrachtig en enthousiast team. Programmeurs en curatoren stellen samen het programma op en werken op professionele wijze samen met de afdelingen PR en marketing, administratie, verhuur, personeelszaken en horeca. Er is een assistent curator aangetrokken om de verdieping van exposities te versterken en er is een managementteam samengesteld ter ondersteuning van de directie. Zo rust de dagelijkse organisatie op meer dan twee schouders en ontstaat voor Willem Twee meer ruimte om zich toe te leggen op de (inter-)nationale contacten en samenwerkingsverbanden. Zij helpen ons immers om een gezonde bedrijfshuishouding te kunnen voeren en onze ambities waar te maken. Willem Twee steunt in belangrijke mate op een grote groep vrijwilligers die actief is in de techniek, horeca en programmering. Ook voor mensen die die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt biedt Willem Twee binnen het vrijwilligersbeleid mogelijkheden. De druk op de organisatie is groot en het is nodig de komende jaren een professionaliseringsslag in te maken. De organisatie heeft op dit moment 35 mensen in dienst waarvan 17 in een vast dienstverband. Het aantal fte's bedraagt 14,6 fte. Het is nodig om dit in de komende jaren naar 16 fte uit te breiden.

2. Meerjarenbegroting en dekkingsplan

De bijgevoegde meerjarenbegroting is waar het de ondersteuning van de gemeente betreft gebaseerd op de bijdragen van de afgelopen jaren. Er zijn echter enkele toevoegingen:

- a. Voor de studio's is een bedrag opgenomen van 50k in 2021, 45k in 2022, 40k in 2023 en 35k in 2024. Dit bedrag wordt vooral ingezet voor de basale kosten van de studio's (huur en verbouwing);
- b. Voor de noodzakelijke professionaliseringsslag die Willem Twee moet maken zijn de volgende bedragen opgenomen:
 - i. 35k investering in extra personeel (de rest wordt betaald uit de opbrengst uit verhuringen);
 - ii. 10k extra investering in opleiding en professionalisering personeel;
 - iii. 20k extra investering in vervanging apparatuur.

Verder is de (tevens bijgevoegde) meerjarenbegroting van de Willem Twee studio's integraal onderdeel van de meerjarenbegroting van Willem Twee muziek en beeldende kunst. In administratieve zin worden inkomsten en uitgaven van de Willem Twee studio's als een project bijgehouden en verantwoord in de jaarrekening.

3. Cultureel ondernemerschap

Om de inhoudelijke doelstellingen van Willem Twee mede mogelijk te maken en een professionele, stabiele organisatie te waarborgen, is een stichting opgericht voor de verhuur van vergaderruimtes

en de beschikbare zalen. De opbrengsten van de verhuur zijn bestemd voor de algemene programmering van kunst en muziek en voor ondersteuning van bijzondere (culturele) projecten. Verhuur heeft (net als alle andere commerciële activiteiten) als enige doelstelling het ondersteunen van het inhoudelijke programma en het voeren van een gezonde financiële en personele huishouding. Het is een middel om de inhoud zeker te stellen en uit te bouwen. De verhuur van ruimtes binnen een culturele omgeving, waar vrijwel doorlopend exposities en concerten plaatsvinden, zorgt er bovendien voor dat huurders onwillekeurig kennismaken met het gevarieerde aanbod van Willem Twee. Er worden daarnaast kantoorruimtes verhuurd aan kleinschalige culturele bedrijfjes die met hun disciplines voor een interessante kruisbestuiving en samenwerking zorgen. Bovendien krijgen alle culturele instanties een korting van 50% bij gebruikmaking van een van de zalen of vergaderkamers. De opbrengsten uit verhuur nemen de komende jaren verder toe waardoor Willem Twee de in dit plan beschreven doelstellingen en ontwikkelingen mede kan financieren.

4. Social Return

Willem Twee is actief op het gebied van social return met de volgende onderwerpen:

- In de groep van 110 vrijwilligers bevinden zich veel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We proberen hen zoveel mogelijk bij de dagelijkse werkzaamheden te betrekken, geven vergoedingen waar relevante werkzaamheden worden verricht en nodigen hen als eerste uit te solliciteren bij nieuwe vacatures. Dat beleid heeft de afgelopen jaren geleid tot 6 vaste arbeidscontracten bij Willem Twee.
- We leiden de vrijwilligers op in diverse vakgebieden zodat de ervaringen die ze opdoen in een eventuele baan elders of bij Willem Twee van pas komen;
- We bieden organisaties die zich op sociaal-maatschappelijk vlak inzetten voor de zwaksten in de samenleving de ruimte om kantoor te houden en te vergaderen tegen een sterk gereduceerde prijs;
- Een deel van de programmering is gratis (meer dan 80 avonden per jaar) om iedereen de mogelijkheid te bieden te kunnen genieten van live-muziek. Op de World Press Photo tentoonstelling na zijn alle exposities gratis te bezoeken;
- Ieder concert stellen we (via de organisatie Quiet) vier kaarten beschikbaar aan mensen die het niet kunnen betalen;
- De openbare werkruimte in de Spiegelzaal is gratis toegankelijk voor eenieder die daar wil werken;
- We hebben permanent drie a vier stageplekken beschikbaar voor scholieren en studenten.

5. Reflectie op de culturele codes

a. Governance Code Cultuur

In het reglement van de raad van toezicht is vastgelegd dat in het jaarverslag door de raad van toezicht en directie wordt gerapporteerd in hoeverre de stichting voldoet aan de 23 principes en best practicebepalingen van de Code Cultural Governance. Voorzover dit niet het geval is, wordt dit beargumenteerd uitgelegd. De code is vanaf de

oprichting van Willem Twee muziek en beeldende kunst leidraad geweest voor het inrichten en voeren van de organisatie.

b. Fair Practice Code

Willem Twee muziek en beeldende kunst is lid van de VNPF en de WNPF. Beide streven naar een toekomstbestendige popsector. Daar horen een professionele beroepspraktijk en een verantwoorde interactie tussen vraag naar en aanbod van arbeidskrachten bij. Daarom onderschrijven VNPF en WNPF – en daarmee Willem Twee - de Fair Practice Code en de vijf kernwaarden die daaraan ten grondslag liggen: solidariteit, diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid en transparantie. Voor wat betreft de medewerkers betalen we een billijke vergoeding aan professionals in de sector. Alle werknemers zijn in tijdelijke of vaste dienst bij Willem Twee en vallen daarmee onder de cao voor Nederlandse Poppodia en Festivals. Samen met de Kunstenbond is vastgesteld dat deze cao voldoet aan de FPC. Met betrekking tot de musici geldt dat het merendeel van de popmusici zelfstandig (meestal parttime) werkt. Er bestaat (nog) geen honorariumrichtlijn voor popmusici en de FPC noemt geen bedragen. De VNPF werkt momenteel aan een voor de popsector passende honorariumrichtlijn. Die richtlijn zal Willem Twee volgen zodra die gereed is. Tot die tijd betalen wij naar eigen inzicht en redelijkheid een passend honorarium. Binnen de jazz, klassiek, én binnen de beeldende kunst passen wij de desbetreffende honorariumrichtlijnen voor die sectoren al toe.

c. Code Culturele Diversiteit

In 2019 is in het oktoberoverleg met de raad van toezicht afgesproken dat de code culturele diversiteit een keer per jaar wordt besproken. Ook werd vastgelegd dat zou worden opgeschreven wat we m.b.t. de leveranciers, het personeel, het publiek en het programma doen om de code invulling te geven. De raad gaf mee dat we ons bewust moeten zijn van het dna in de stad en in de eigen organisatie. Afgesproken werd dat de directeur/bestuurder een voorstel voor de code zou formuleren dat in de volgende vergadering van de raad van toezicht in 2020 zou worden geagendeerd. Het doel is om de culturele diversiteit in onze eigen praktijk goed te verankeren. Willem Twee heeft op dat punt al vele stappen gezet maar deze wordt pas in 2020 vastgelegd in een gedragscode die in de hele organisatie is geïmplementeerd en jaarlijks wordt geëvalueerd.

6. Slotbetoog

Willem Twee muziek en beeldende kunst is een jonge organisatie die zich op een razendsnelle manier ontwikkelt. Er liggen mooie kansen voor het opzetten van een werkplaats en het faciliteren en begeleiden van Artists in Residence. Nieuwe samenwerkingsverbanden op nationaal en internationaal gebied dienen zich aan. Met verhuringen aan culturele partijen vergroten we onze exposure en breiden we onze inhoudelijke programma's uit. Willem Twee is een dynamische plek waar altijd

reuring en volop bedrijvigheid is. Steeds meer mensen vinden hun weg naar de oude sigarenfabriek en naar de historische synagoge. Dagelijks zijn gemiddeld meer dan 300 mensen tegelijkertijd bij Willem Twee aan het werk of op bezoek. Deze voelbaar energieke vibe is onze kracht, maar ook onze achilleshiel. Voor een goed georganiseerde en professionele productie en presentatie-instelling voor muziek en beeldende kunst, zijn mankracht en middelen nodig die meegaan met onze groei. We willen voorkomen dat de balans in deze verhouding scheefgroeit. Het streven voor de komende vier jaar is dan ook om de vertrouwde kerndoelen stabiliteit en de nieuwe kerndoelen een volwaardige gestalte te geven.